C/2024/6812

29.11.2024

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 21 päivänä lokakuuta 2024,

Saksan talous-, finanssi-, työllisyys- ja rakennepolitiikasta

(C/2024/6812)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 kumoamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1263 ([1]) ja erityisesti sen 3 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011 ([2]) ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241 ([3]), jolla perustettiin elpymis- ja palautumistukiväline, jäljempänä ”tukiväline”, tuli voimaan 19 päivänä helmikuuta 2021. Tukivälineestä tarjotaan jäsenvaltioille rahoitustukea uudistusten ja investointien toteuttamiseen, eli kyse on unionin rahoittamasta finanssipoliittisesta elvytyksestä. Talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson ensisijaisten tavoitteiden mukaisesti tukivälineellä edistetään talouden ja yhteiskunnan elpymistä ja kestävien uudistusten ja investointien toteuttamista, erityisesti uudistuksia ja investointeja, joilla edistetään vihreää ja digitaalista siirtymää sekä vahvistetaan jäsenvaltioiden talouksien häiriönsietokykyä. Tukiväline auttaa myös vahvistamaan julkista taloutta sekä vauhdittamaan kasvua ja työpaikkojen luomista keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, parantamaan unionin alueellista yhteenkuuluvuutta ja tukemaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanon jatkamista.

(2) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2023/435 ([4]), jäljempänä ”REPowerEU-asetus”, joka annettiin 27 päivänä helmikuuta 2023, pyritään poistamaan asteittain unionin riippuvuus Venäjältä tuotavista fossiilisista polttoaineista. Tällä tavoin edistetään energiaturvallisuutta ja monipuolistetaan unionin energiahuoltoa sekä lisätään samalla uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, energian varastointikapasiteettia ja energiatehokkuutta.

([1]) EUVL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/435, annettu 27 päivänä helmikuuta 2023, asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetusten (EU) N:o 1303/2013, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/1755 ja direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta (EUVL L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) Komissio antoi 16 päivänä maaliskuuta 2023 tiedonannon ”EU:n pitkän aikavälin kilpailukyky vuoden 2030 jälkeen” tarjotakseen tietoa poliittisten päätösten tueksi ja luodakseen perusedellytykset kasvun lisäämiselle. Tiedonannossa kilpailukyky määritellään yhdeksän toisiaan vahvistavan tekijän avulla. Kyseisistä tekijöistä yksityisen pääoman saatavuus, tutkimus ja innovointi, koulutus ja osaaminen sekä toimivat sisämarkkinat nousevat esiin uudistusten ja investointien kannalta ensisijaisina politiikan painopisteinä, joiden avulla voidaan vastata olemassa oleviin tuottavuushaasteisiin ja parantaa unionin ja sen jäsenvaltioiden pitkän aikavälin kilpailukykyä. Komissio antoi 14 päivänä helmikuuta 2024 tiedonannon ”Sisämarkkinoita ja kilpailukykyä koskeva vuosikertomus 2024”. Kyseisessä tiedonannossa esitetään yksityiskohtaisesti Euroopan sisämarkkinoiden kilpailukykyyn liittyvät vahvuudet ja haasteet ja seurataan vuotuista kehitystä yksilöityjen yhdeksän kilpailukykytekijän mukaisesti.

(4) Komissio hyväksyi 21 päivänä marraskuuta 2023 vuotuisen kestävän kasvun selvityksen 2024; tämä käynnisti vuoden 2024 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Eurooppa-neuvosto vahvisti 22 päivänä maaliskuuta 2024 vuotuisen kestävän kasvun selvityksen 2024 painopisteet, jotka keskittyvät kilpailukykyisen kestävyyden neljän ulottuvuuden ympärille. Lisäksi komissio antoi 21 päivänä marraskuuta 2023 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella laadittavan varoitusmekanismia koskevan kertomuksen 2024, jossa se katsoi, että Saksa kuuluu niihin jäsenvaltioihin, joissa saattaa olla epätasapainoa tai sen riskiä ja joista tarvitaan perusteellinen tarkastelu. Komissio antoi samana päivänä myös lausunnon Saksan vuoden 2024 alustavasta talousarviosuunnitelmasta. Komissio antoi lisäksi suosituksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta sekä ehdotuksen vuoden 2024 yhteiseksi työllisyysraportiksi, jossa analysoidaan työllisyyspolitiikan suuntaviivojen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa. Neuvosto hyväksyi 12 päivänä huhtikuuta 2024 suosituksen euroalueen talouspolitiikasta ([5]), jäljempänä ”euroaluetta koskeva vuoden 2024 suositus”, ja 11 päivänä maaliskuuta 2024 yhteisen työllisyysraportin.

(5) Unionin uusi talouden ohjausjärjestelmä tuli voimaan 30 päivänä huhtikuuta 2024. Ohjausjärjestelmään sisältyy uusi asetus (EU) 2024/1263 talouspolitiikan tuloksellisesta yhteensovittamisesta ja monenvälisestä julkisen talouden valvonnasta, muutettu liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97 ([6]) ja muutettu jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista annettu neuvoston direktiivi 2011/85/EU ([7]). Uuden talouden ohjausjärjestelmän tavoitteet ovat edistää tervettä ja kestävää julkista taloutta, kestävää ja osallistavaa kasvua sekä resilienssiä uudistuksilla ja investoinneilla ja ehkäistä liialliset julkisen talouden alijäämät. Uusi talouden ohjausjärjestelmä parantaa myös kansallista sitoutumista ja lisää keskipitkän aikavälin painotusta sekä vahvistaa ja johdonmukaistaa toteuttamisen valvontaa. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava neuvostolle ja komissiolle kansallinen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma. Kansallinen keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellinen suunnitelma sisältää jäsenvaltion finanssipolitiikkaa, uudistuksia ja investointeja koskevat sitoumukset, jotka kattavat neljän tai viiden vuoden pituisen suunnittelukauden kansallisen vaalikauden säännönmukaisesta kestosta riippuen. Kansallisiin keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisiin suunnitelmiin sisältyvien nettomenopolkujen ([8]) on täytettävä asetuksen (EU) 2024/1263 vaatimukset, kuten vaatimus saada julkinen velka uskottavalle alaspäin suuntautuvalle polulle tai pitää se tällaisella polulla sopeutuskauden päättyessä taikka saada se pysymään maltillisella tasolla alle 60 prosentissa suhteessa bruttokansantuotteeseen (BKT) ja vaatimus saada julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen laskemaan alle perustamissopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon ja/tai pysymään sen alapuolella keskipitkällä aikavälillä. Jos jäsenvaltio sitoutuu toteuttamaan asianmukaisen uudistusten ja investointien kokonaisuuden asetuksessa (EU) 2024/1263 säädettyjä kriteerejä noudattaen, sopeutuskautta voidaan pidentää enintään kolmella vuodella. Tukeakseen kyseisten kansallisten keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisten suunnitelmien laatimista komissio julkaisi 21 päivänä kesäkuuta 2024 jäsenvaltioiden kansallisissa keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisissa suunnitelmissa ja vuotuisissa edistymisraporteissa annettavia tietoja koskevia ohjeita. Komissio toimitti jäsenvaltioille tarvittaessa viiteurat ja tekniset tiedot asetuksen (EU) 2024/1263 5 ja 36 artiklan mukaisesti. Jäsenvaltioiden on toimitettava kansalliset keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteelliset suunnitelmansa viimeistään 20 päivänä syyskuuta 2024, paitsi jos jäsenvaltio ja komissio sopivat määräajan pidentämisestä kohtuullisella ajanjaksolla. Jäsenvaltiot voivat kansallisen lainsäädäntö-

([5]) Neuvoston suositus, annettu 12 päivänä huhtikuuta 2024, euroalueen talouspolitiikasta (EUVL C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj?locale=fi).

([6]) Neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj?locale=fi).

([7]) Neuvoston direktiivi 2011/85/EU, annettu 8 päivänä marraskuuta 2011, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehyksiä koskevista vaatimuksista (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Nettomenot sellaisina kuin on ne on määritelty asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklan 2 alakohdassa: ”Nettomenoilla” tarkoitetaan julkisia menoja ilman i) korkomenoja, ii) harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, iii) unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka katetaan täysin unionin rahastoista saatavilla tuloilla, iv) unionin rahoituksen piiriin kuuluvien ohjelmien yhteisrahoituksesta johtuvia kansallisia menoja, v) työttömyysetuusmenojen suhdanteesta johtuvia osatekijöitä sekä vi) kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

kehyksensä mukaisesti keskustella kansallisen parlamenttinsa kanssa keskipitkän aikavälin suunnitelmansa luonnoksesta, pyytää itsenäisiltä finanssipolitiikan instituutioilta lausunnon ja järjestää työmarkkinaosapuolten ja muiden kansallisten sidosryhmien kuulemisen.

(6) Vuonna 2024 talouspolitiikan koordinoinnin eurooppalainen ohjausjakso kehittyy edelleen tukivälineen täytäntöönpanon kanssa. Elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpano kaikilta osin on edelleen olennaisen tärkeää eurooppalaisen ohjausjakson mukaisen politiikan ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta, koska suunnitelmat auttavat vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin viime vuosina annetuissa asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa määritettyihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä. Vuosien 2019, 2020, 2022 ja 2023 maakohtaiset suositukset ovat edelleen yhtä lailla tärkeitä elpymis- ja palautumissuunnitelmille, joita on tarkistettu, päivitetty tai muutettu asetuksen (EU) 2021/241 14, 18 ja 21 artiklan mukaisesti.

(7) Saksa toimitti 28 päivänä huhtikuuta 2021 komissiolle kansallisen elpymis- ja palautumissuunnitelmansa asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Komissio arvioi asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan nojalla elpymis- ja palautumissuunnitelman merkityksellisyyttä, vaikuttavuutta, tehokkuutta ja johdonmukaisuutta kyseisen asetuksen liitteessä V vahvistettuja arviointia koskevia suuntaviivoja noudattaen. Neuvosto hyväksyi 13 päivänä heinäkuuta 2021 täytäntöönpanopäätöksen Saksan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä ([9]); päätöstä muutettiin 8 päivänä joulukuuta 2023 asetuksen (EU) 2021/241 18 artiklan 2 kohdan nojalla ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen enimmäisrahoitusosuuden päivittämisen osalta ([10]). Rahoituserien maksamisen ehtona on asetuksen (EU) 2021/241 24 artiklan 5 kohdan mukaisesti, että komissio hyväksyy päätöksen, jossa todetaan, että Saksa on tyydyttävästi saavuttanut neuvoston täytäntöönpanopäätöksessä asetetut asiaankuuluvat välitavoitteet ja tavoitteet. Tyydyttävä saavuttaminen edellyttää, että edeltävien välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttaminen ei ole peruuntunut.

(8) Saksa toimitti 17 päivänä huhtikuuta 2024 vuoden 2024 kansallisen uudistusohjelmansa ja 24 päivänä huhtikuuta 2024 vuoden 2024 vakausohjelmansa neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 ([11]) 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Asetuksen (EU) 2021/241 27 artiklan mukaisesti vuoden 2024 kansallisessa uudistusohjelmassa otetaan huomioon myös Saksan puolivuosittainen raportointi edistymisestä elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanossa.

(9) Komissio julkaisi 19 päivänä kesäkuuta 2024 Saksaa koskevan vuoden 2024 maaraportin. Siinä arvioidaan Saksan edistymistä neuvoston vuosina 2019–2023 hyväksymien asiaankuuluvien maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja selvitetään, miten Saksa on pannut elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöön. Kyseisen analyysin perusteella maaraportissa yksilöidään puutteita sellaisten haasteiden osalta, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla ei vastata tai joihin vastataan vain osittain, sekä tuodaan esiin uusia ja kehittymässä olevia haasteita. Maaraportissa arvioidaan myös Saksan edistymistä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, työllisyyttä, osaamista ja köyhyyden vähentämistä koskevien unionin yleistavoitteiden saavuttamisessa sekä Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteisiin pääsemisessä.

(10) Komissio on tehnyt asetuksen (EU) N:o 1176/2011 5 artiklan nojalla Saksasta perusteellisen tarkastelun. Kyseisen asetuksen soveltamiseksi Saksan makrotalouden haavoittuvuuksista tehdyn komission henkilöstön arvioinnin tärkeimmät havainnot julkaistiin huhtikuussa 2024. Komissio totesi 19 päivänä kesäkuuta 2024, että Saksalla on makrotalouden epätasapainoja. Saksalla on erityisesti suureen vaihtotaseen ylijäämään liittyviä haavoittuvuuksia. Vaikka suuri vaihtotaseen ylijäämä on jonkin verran supistunut vuosien mittaan, kyseiset haavoittuvuudet ovat edelleen merkityksellisiä, sillä taustaongelmana jatkuvat heikko kotimainen kysyntä ja vaimeat investoinnit, joilla on rajat ylittävää merkitystä. Asiaan liittyvät politiikkatoimet ovat olleet vähäisiä. Kun energian hinnat ovat laskeneet, kotimainen kysyntä on heikkoa ja maailmankauppa verkkaista, vaihtotaseen ylijäämä nousi vuonna 2023 jälleen 5,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun se vuonna 2022 oli ollut 4,2 prosenttia. Sen ennustetaan kasvavan vielä jonkin verran tänä ja ensi vuonna mutta pysyvän selvästi pandemiaa edeltäneen tason alapuolella. Kun otetaan huomioon Saksan talouden koko ja sen kaupan integroituminen euroalueeseen, tällä on rajatylittävää merkitystä. Asuntojen hintojen lasku on vähentänyt asuntojen hintojen yliarvostusta huomattavasti, mikä on toistaiseksi vaikuttanut rahoitusjärjestelmään vain vähän, mutta liikekiinteistöjen tilannetta on seurattava edelleen. Asuntoinvestointien väheneminen voisi johtaa hintapaineiden uuteen nousuun ja siitä johtuviin yliarvostusriskeihin lähitulevaisuudessa. Jatkossa kustannuskilpailukyvyn odotetaan heikkenevän lievästi, ja kotitalouksien ostovoima alkaa palautua jossain määrin, kun palkkojen ennustetaan nousevan reaalisesti. Yksityisten investointien elpyminen vie aikaa, ja komissio odottaa, että julkisen talouden vakauttaminen tulee heikentämään kotimaista kysyntää, mikä saattaa vaikuttaa

([9]) ST 10158/21 INIT; ST 10158/21 ADD 1.

([10]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös, annettu 8 päivänä joulukuuta 2023, Saksan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion hyväksymisestä 13 päivänä heinäkuuta 2021 annetun täytäntöönpanopäätöksen muuttamisesta (ST 15572/2023 INIT).

([11]) Neuvoston asetus (EY) N:o 1466/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

julkisiin investointeihin. Taustalla olevat haavoittuvuudet, jotka liittyvät merkittävään säästöjen ja investointien epätasapainoon, eivät ole muuttuneet perustuvanlaatuisesti: investointitarpeet ovat kasvaneet vuosien mittaan. Tämä koskee pääasiassa alueellisen tason julkisia investointeja ja yleisesti yritysten investointeja, jotka tukisivat talouskasvua tulevaisuudessa. Hallitus on toteuttanut joitakin toimia investointien tukemiseksi, ja Saksan elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää tärkeitä toimenpiteitä investointien edistämiseksi, mutta politiikkatoimet eivät ole toistaiseksi olleet tarpeeksi laajoja, jotta asiassa olisi edistytty merkittävästi, eivätkä ne ole riittäneet vastaamaan yksityisten ja julkisten investointien lisäämistä koskevaan yleiseen haasteeseen.

(11) Eurostatin vahvistamien tietojen mukaan Saksan julkisen talouden alijäämä oli vuonna 2023 edelleen 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen eli yhtä suuri kuin vuonna 2022, kun taas julkinen velka supistui vuoden 2022 lopun 66,1 prosentista vuoden 2023 loppuun mennessä 63,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

(12) Neuvosto suositti ([12]) 12 päivänä heinäkuuta 2022 Saksalle, että se toteuttaisi toimia, joilla varmistetaan vuonna 2023, että kansallisesti rahoitettavien juoksevien perusmenojen kasvu on linjassa kaiken kaikkiaan neutraalin finanssipolitiikan virityksen ([13]) kanssa, kun otetaan huomioon jatkettu väliaikainen ja kohdennettu tuki energian hintojen noususta eniten kärsiville kotitalouksille ja yrityksille sekä Ukrainasta pakeneville ihmisille. Saksalle suositettiin, että se olisi valmiina mukauttamaan juoksevia menoja tilanteen muuttuessa. Saksalle suositettiin myös, että se lisäisi julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen ottaen huomioon REPowerEU-aloitteen, muun muassa tukivälineen ja muiden unionin varojen avulla. Komission arvioiden mukaan finanssipolitiikan viritys ([14]) oli vuonna 2023 kiristävä, 0,3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kansallisesti rahoitettujen juoksevien perusmenojen kasvulla (ilman harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä) oli finanssipolitiikan viritykseen vuonna 2023 kiristävä vaikutus, joka oli 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja se oli neuvoston suosituksen mukainen. Vuonna 2023 tukivälineen avustuksilla ja muilla unionin varoilla rahoitettavat menot olivat 0,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Kansallisesti rahoitetut investoinnit olivat 2,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023, ja niiden vuotuinen kasvu oli vuoteen 2022 verrattuna 0,1 prosenttiyksikköä. Saksa rahoitti lisäinvestointeja tukivälineestä ja muilla unionin varoilla. Saksa rahoitti julkisia investointeja vihreään ja digitaaliseen siirtymään sekä energiaturvallisuuteen, kuten rakennusten energiaperuskorjaukseen, sähköautojen latausinfrastruktuurin parantamiseen ja koulujen varustamiseen digitaaliaikaa varten. Kyseisiä julkisia investointeja rahoitetaan osittain tukivälineestä ja muista unionin varoista.

(13) Vuoden 2024 vakausohjelmassa julkisen talouden kehitysarvioiden perustana olevan makrotalouden skenaarion mukaan reaalinen BKT kasvaa 0,2 prosenttia vuonna 2024 ja 1,0 prosenttia vuonna 2025. Julkisen talouden alijäämän suhteessa BKT:hen odotetaan supistuvan 1,75 prosenttiin vuonna 2024 ja 1 prosenttiin vuonna 2025, kun taas julkisen talouden velan on määrä kasvaa suhteessa BKT:hen vuoden 2024 loppuun mennessä 64 prosenttiin ja supistua sitten vuoden 2025 loppuun mennessä 63,25 prosenttiin. Vuoden 2025 jälkeen julkisen talouden alijäämän arvioidaan vuonna 2026 kasvavan 1¼ prosenttiin suhteessa BKT:hen ja 1,5 prosenttiin vuonna 2027 ja supistuvan sitten 1 prosenttiin vuonna 2028. Näin ollen julkisen talouden rahoitusaseman suunnitellaan jäävän ohjelmakauden aikana alle perussopimuksessa asetetun viitearvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Julkisen talouden velan suhteessa BKT:hen arvioidaan puolestaan supistuvan vuoden 2025 jälkeen asteittain 63,25 prosenttiin vuonna 2026, 63 prosenttiin vuonna 2027 ja 62 prosenttiin vuonna 2028.

(14) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan reaalinen BKT kasvaa 0,1 prosenttia vuonna 2024 ja 1,4 prosenttia vuonna 2025 ja yhdenmukaistetulla kuluttajahintaindeksillä (YKHI) mitattu inflaatio on 1,4 prosenttia vuonna 2024 ja 2,0 prosenttia vuonna 2025.

(15) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on 1,6 prosenttia vuonna 2024 ja julkisen talouden velan määrän odotetaan laskevan 62,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoden 2024 loppuun mennessä. Alijäämän supistuminen vuonna 2024 johtuu pääasiassa hätätilanteen energiatukitoimenpiteiden asteittaisesta lakkauttamisesta, jolla on samankaltainen vaikutus myös julkisen talouden velkaan suhteessa BKT:hen. Komission arvioiden mukaan finanssipolitiikan virityksen ennakoidaan vuonna 2024 olevan elvyttävä, 0,8 prosenttia suhteessa BKT:hen.

([12]) Neuvoston suositus, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2022, Saksan vuoden 2022 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Saksan vuoden 2022 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto (EUVL C 334, 1.9.2022, s. 35).

([13]) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan Saksan vuoden 2023 keskipitkän aikavälin potentiaalinen tuotannon kasvu, jota käytetään finanssipolitiikan virityksen mittaamiseen, on kymmenen vuoden keskimääräisen reaalisen potentiaalisen kasvun ja vuoden 2023 BKT-deflaattorin perusteella nimellismääräisesti arviolta 7,5 prosenttia.

([14]) Finanssipolitiikan virityksellä tarkoitetaan julkisen talouden perusrahoitusaseman vuotuista muutosta. Sillä pyritään arvioimaan sekä kansallisesti rahoitetuista että unionin talousarviosta rahoitetuista finanssipoliittisista toimenpiteistä talouteen aiheutuvaa sysäystä. Finanssipolitiikan viritystä mitataan erona, joka muodostuu seuraavien välille: i) keskipitkän aikavälin potentiaalinen kasvu ja ii) perusmenojen (ilman harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä) muutos. Perusmenoista on jätetty pois covid-19-kriisiin liittyvät väliaikaiset hätätoimenpiteet, mutta niihin on otettu mukaan tukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin (avustukset), ja muilla unionin varoilla rahoitettavat menot.

(16) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan on odotettavissa, että tukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin, jäljempänä ”avustukset”, rahoitetaan vuonna 2024 menoja määrä, joka on 0,1 prosenttia suhteessa BKT:hen eli yhtä suuri kuin vuonna 2023. Tukivälineen avustuksilla rahoitettavat menot mahdollistavat laadukkaiden investointien ja tuottavuutta lisäävien uudistusten tekemisen ilman suoraa vaikutusta Saksan julkisen talouden rahoitusasemaan tai julkiseen velkaan.

(17) Neuvosto suositti ([15]) 14 päivänä heinäkuuta 2023 Saksalle, että se varmistaisi vuonna 2024 finanssipolitiikan maltillisuuden erityisesti rajoittamalla kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen ([16]) nimelliskasvun enintään 2,5 prosenttiin. Jäsenvaltioita kehotettiin vuoden 2023 talousarvioita toteuttaessaan ja vuoden 2024 alustavia talousarviosuunnitelmia laatiessaan ottamaan huomioon, että komissio ehdottaa neuvostolle alijäämäperusteisten liiallisten alijäämien menettelyjen käynnistämistä vuoden 2023 toteutumatietojen perusteella. Komission kevään 2024 talousennusteessa Saksan kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen ennakoidaan vuonna 2024 kasvavan 2,6 prosenttia eli suositeltua enimmäiskasvua enemmän. Komission kevään 2024 ennusteeseen sisältyvään nettomenojen ennustettuun kasvuun vuonna 2024 vaikuttaa kuitenkin julkisen liikenteen yksiköiden uudelleenluokittelu julkisyhteisöjen sektoriin vuoden 2023 aikana ([17]), sillä se on aiheuttanut katkoksen aikasarjaan. Ilman tämän uudelleenluokittelun vaikutusta kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen ennakoitaisiin kasvavan 2,4 prosenttia vuonna 2024 eli suositeltua enimmäiskasvua vähemmän. Tämä vastaa neuvoston suositusta.

(18) Lisäksi neuvosto suositti, että Saksa purkaa voimassa olevat hätätilanteen energiatukitoimenpiteet ja käyttää saatavat säästöt julkisen talouden alijäämän supistamiseen mahdollisimman pian vuosina 2023 ja 2024. Neuvosto suositti vielä, että jos uusi energian hinnan nousu edellyttää uusia tai jatkettuja tukitoimenpiteitä, Saksa varmistaa, että tällaiset tukitoimenpiteet kohdennetaan haavoittuvassa asemassa olevien kotitalouksien ja yritysten suojelemiseen, että julkisella taloudella on toimenpiteisiin varaa ja että kannustimet energiansäästöön säilyvät. Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan hätätilanteen energiatukitoimenpiteiden nettomääräiset talousarviokustannukset ([18]) suhteessa BKT:hen ovat 1,2 prosenttia vuonna 2023, 0,1 prosenttia vuonna 2024 ja 0,0 prosenttia vuonna 2025. Erityisesti kaasun alennetun arvonlisäverokannan oletetaan pysyvän voimassa vuonna 2024, vaikkakin sen vaikutus on vähäinen. Jos saatavat säästöt käytettäisiin neuvoston suosituksen mukaisesti julkisen talouden alijäämän supistamiseen, julkisen talouden sopeutus olisi kyseisten kehitysarvioiden perusteella 1,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2024, kun taas kansallisesti rahoitettujen nettomääräisten perusmenojen ([19]) elvyttävä vaikutus finanssipolitiikan viritykseen olisi samana vuonna 0,8 prosenttia suhteessa BKT:hen. Hätätilanteen energiatukitoimenpiteet on purettu vuosina 2023 ja 2024. Tämä vastaa neuvoston suositusta. Saatavia säästöjä ei kuitenkaan ennakoida käytettävän kokonaisuudessaan julkisen talouden alijäämän supistamiseen. Vaarana on, että tämä ei ole neuvoston suosituksen mukaista.

(19) Lisäksi neuvosto suositti, että Saksa jatkaa kansallisesti rahoitettuja julkisia investointeja ja varmistaa tukivälineen avustusten ja muiden unionin varojen tuloksellisen käytön erityisesti vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseksi. Komission kevään 2024 talousennusteessa kansallisesti rahoitettujen julkisten investointien ennakoidaan kasvavan 2,6 prosentista suhteessa BKT:hen vuonna 2023 2,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2024. Tämä vastaa neuvoston suositusta. Unionin varoilla rahoitettavien julkisten menojen, tukivälineen avustuksilla rahoitettavat menot mukaan lukien, odotetaan puolestaan pysyvän vuonna 2024 ennallaan 0,2 prosentissa suhteessa BKT:hen.

(20) Komission kevään 2024 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on ennusteen koontipäivänä tiedossa olevien politiikkatoimien perusteella 1,2 prosenttia vuonna 2025 olettaen, että politiikka säilyy muuttumattomana. Julkisen talouden velan odotetaan vuoden 2025 loppuun mennessä laskevan 62,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Se, että alijäämä ja velka suhteessa BKT:hen supistuvat vuonna 2025, kuvastaa pääasiassa BKT:n kasvun odotettua elpymistä.

([15]) Neuvoston suositus, annettu 14 päivänä heinäkuuta 2023, Saksan vuoden 2023 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Saksan vuoden 2023 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto (EUVL C 312, 1.9.2023, s. 38).

([16]) Nettomääräisillä perusmenoilla tarkoitetaan kansallisesti rahoitettuja menoja ilman i) harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, ii) korkomenoja, iii) suhdanteesta johtuvia työttömyysmenoja sekä iv) kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.

([17]) Tämän uudelleenluokittelun vaikutus näkyy menojen kasvuindikaattorissa, mutta sen vaikutus julkisen talouden alijäämään on hyvin vähäinen, koska tulot kasvavat vastaavasti.

([18]) Luku kuvaa kyseisten toimenpiteiden vuotuisia talousarviokustannuksia, tulot ja menot mukaan lukien, mutta ilman mahdollisia energiantoimittajien windfall-voitoista kannettavia verotuloja.

([19]) Tätä vaikutusta mitataan julkisen talouden perusmenojen muutoksena suhteessa BKT:n keskipitkän aikavälin (kymmenen vuoden) keskimääräiseen potentiaaliseen nimelliseen kasvuun. Perusmenoista on vähennetty i) harkinnanvaraisten tulopuolen toimenpiteiden lisävaikutus julkiseen talouteen, ii) kertaluontoiset toimenpiteet, iii) suhdanteesta johtuvat työttömyysmenot ja iv) tukivälineen tuella, jota ei makseta takaisin (avustuksilla), ja muista unionin rahastoista rahoitetut menot. Muutos ilmaistaan suhteessa nimelliseen BKT:hen.

(21) Vaikka julkiset investoinnit ovat viime vuosina kasvaneet hiukan suhteessa BKT:hen, ne eivät ole pysyneet infrastruktuuriin, koulutukseen sekä vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyvien investointitarpeiden tasalla. Liittovaltiotason investoinnit vähenivät viime vuonna poistotasojen alapuolelle, ja kuntatason nettoinvestoinnit ovat olleet kahden viime vuosikymmenen ajan negatiivisia, mikä on johtanut pääomakannan yleiseen pienenemiseen. Investoinneille on edelleen esteitä. Yksityiset investoinnit olivat vuonna 2023 yhä pandemiaa edeltäneiden tasojen alapuolella. Erityisesti yksityisten investointien toteuttamisen hallinnollinen rasite on edelleen suuri, mikä johtuu erityisesti kattavaa dokumentaatiota ja lupia koskevista vaatimuksista sekä digitalisaation puutteesta. Tuotanto- ja innovointikapasiteetin laajentamista erityisesti energia- ja rakennusalalla jarruttavat vaativat sääntelystandardit, alueiden väliset sääntelyerot ja pitkät lupamenettelyt. Vaikka valmistuneiden asuntojen määrä vuonna 2023 oli edellisen vuoden tasolla, investoinnit asuinrakennuksiin ovat vähentyneet kolmen viime vuoden aikana asuntopulasta huolimatta. Erityisesti nopeasti kasvaville yrityksille on tarjolla vain vähän vaihtoehtoisia rahoitusmuotoja. Pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) tutkimus- ja kehitysmenot ovat edelleen pieniä ja teknologian leviäminen on vähäistä.

(22) Ikääntyminen vähentää työikäistä väestöä ja aiheuttaa vanhushuoltosuhteeseen kohdistuvia paineita. Sen seurauksena eläkemenojen arvioidaan kasvavan, mikä luo merkittävän rahoitustarpeen. Vuosien mittaan yhä suurempi osa eläkemenoista on rahoitettu liittovaltion tuella. Vuodesta 2020 lähtien tuen määrä on ollut yli 100 miljardia euroa vuodessa eli noin 23 prosenttia liittovaltion kokonaismenoista. Ellei politiikka muutu, tuen odotetaan kasvavan entisestään, mikä kaventaa tuottavien julkisten menojen liikkumavaraa. Ammatilliset lisäeläkkeet sekä pääomapohjaiset yksityiset eläkejärjestelmät ovat jääneet vajaakäytölle. Ammatillisten lisäeläkkeiden hyödyntämistä (toinen pilari) on pyritty lisäämään, mutta niiden käyttö on edelleen vain noin 54 prosenttia. Suunniteltu ”sukupolvipääoman” luominen, joka lisäisi lakisääteiseen eläkejärjestelmään pääomapohjaisen osan, rahoitetaan valtionvelalla, ja siksi mahdollisuudet parantaa eläkkeiden kestävyyttä sen avulla ovat pienet. Vaikka 55–64-vuotiaiden työntekijöiden työllisyysaste onkin unionin korkeimpia, todellisen eläkkeellesiirtymisiän nousu on jonkin verran hidastunut viime vuosina, ja 65-vuotiaiden ja sitä vanhempien työllisyysaste jää jälkeen niistä jäsenvaltioista, joiden työllisyysasteet ovat korkeimmat. Tämä johtuu myös varhaiseläkemahdollisuuksista, jotka lisäävät eläkejärjestelmän kestävyyteen kohdistuvaa painetta.

(23) Avain osallistavampaan ja kestävämpään kasvuun sekä kilpailukyvyn vahvistumiseen on optimaalinen veroyhdistelmä. Saksalaisten työntekijöiden verokiila on unionin toiseksi suurin. Korkeat verot yhdessä etuussääntöjen kanssa vähentävät kannustimia lisätä työtuntien määrää. Tämä koskee erityisesti pienipalkkaisia työntekijöitä ja kotitalouksien toisia tulonsaajia, jotka ovat usein naisia, ja asiaan vaikuttaa myös se, että työssäkäyvistä naisista osa-aikaisten osuus on erittäin suuri. Tämä heikentää työvoiman tarjontaa ja pahentaa työvoimapulaa. Lisäksi ympäristöverojen osuus on Saksassa alle unionin keskiarvon ja laskeva, mutta sen yhteisöveroaste, mukaan lukien paikallinen elinkeinovero (*Gewerbesteuer*), on yksi unionin korkeimmista. Niiden yhdistelmästä muodostuu monimutkainen ja läpinäkymätön verojärjestelmä. Kustannustehokkaita keinoja lisätä investointikannustimia ovat olleet viimeaikaiset aloitteet poistosääntöjen tarkistamiseksi sekä tutkimuksen ja kehityksen verohyvitysten parantaminen. Samalla on mahdollista yksinkertaistaa yhtiöverojärjestelmää kaventamalla verovapautusten soveltamisalaa.

(24) Elpymis- ja palautumissuunnitelma sisältää asetuksen (EU) 2021/241 19 artiklan 3 kohdan b alakohdan ja kyseisen asetuksen liitteessä V olevan kriteerin 2.2 mukaisesti laajan joukon toisiaan vahvistavia uudistuksia ja investointeja, jotka on määrä toteuttaa vuoteen 2026 mennessä. Kyseisten uudistusten ja investointien odotetaan auttavan vastaamaan tuloksellisesti kaikkiin asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa määritettyihin haasteisiin tai merkittävään osaan niistä. Koska aikataulu on näin tiukka, nopea eteneminen elpymis- ja palautumissuunnitelman ja siihen kuuluvan REPowerEU-luvun tuloksellisessa täytäntöönpanossa on olennaisen tärkeää, jotta Saksan pitkän aikavälin kilpailukykyä voidaan parantaa vihreän ja digitaalisen siirtymän avulla niin, että samanaikaisesti varmistetaan myös sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Jotta Saksa voi täyttää elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvät sitoumukset elokuuhun 2026 mennessä, on olennaisen tärkeää, että se vauhdittaa merkittävästi uudistusten ja investointien toteuttamista, myös kohdentamalla riittävät resurssit sen hallinnointiin. REPowerEU-luvun nopea sisällyttäminen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan antaa mahdollisuuden rahoittaa lisäuudistuksia ja -investointeja, jotka tukevat Saksan ja unionin strategisia tavoitteita energian ja vihreän siirtymän osalta. Paikallis- ja alueviranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien

järjestelmällinen osallistuminen on edelleen olennaisen tärkeää, jotta voidaan varmistaa laaja sitoutuminen elpymis- ja palautumissuunnitelman onnistuneeseen täytäntöönpanoon.

(25) Saksan edellytetään osana Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 ([20]) 18 artiklassa tarkoitettua koheesiopolitiikan rahastojen väliarviointia tarkastelevan kutakin Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR), Euroopan sosiaalirahasto plussasta (ESR+), koheesiorahastosta tai oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF) tuettua koheesiopolitiikan ohjelmaa viimeistään maaliskuussa 2025 ottaen huomioon muun muassa haasteet, jotka on määritetty vuoden 2024 maakohtaisissa suosituksissa, sekä kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelmansa. Kyseinen väliarviointi muodostaa kussakin ohjelmassa perustan unionin rahoituksen lopulliselle jakamiselle. Saksa on edistynyt koheesiopolitiikan ohjelmien ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa, mutta vielä on jäljellä haasteita. Työllisyydessä ja työn tuottavuudessa on edelleen merkittäviä alueellisia eroja, vaikkakin työn tuottavuuden suhteen vähemmän kehittyneet alueet ovat vähitellen kuroneet eroa umpeen. Koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanon nopeuttaminen on olennaisen tärkeää, ja ohjelmissa sovitut toimintalinjat ovat edelleen merkityksellisiä. Osana hallinnollisten valmiuksien parantamista koskevaa tavoitetta on tärkeää osoittaa riittävästi resursseja koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanoon ja edistää niiden täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten nykyaikaistamista ja digitalisointia. Avainasemassa alueellisen kilpailukyvyn ja työllisyyden erojen kaventamiseksi edelleen on tutkimuksen, kehittämisen ja innovoinnin lisääminen kaikilla alueilla, erityisesti itäisillä alueilla, sekä koulutuksen tukeminen vihreän ja digitaalisen siirtymän asettamiin haasteisiin vastaamiseksi. Tämä edellyttää myös koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanon jatkamista vihreän ja digitaalisen siirtymän edistämiseksi alueilla, joilla on suorituskykyisiä toimialoja. Lisäksi on välttämätöntä jatkaa vihreitä investointeja energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja hiilijalanjäljen pienentämiseen. Edelleen on olennaista kehittää liiketoimintaa ja tukea yrityksiä, erityisesti pk-yrityksiä. Keskeisiä tavoitteita ovat koulutuksen ja elinikäisen oppimisen laatu ja inkluusio, erityisesti muita heikommassa asemassa olevien ryhmien osalta, samoin kuin aktiivinen osallisuus ja työllistettävyyden parantaminen. Saksa voisi myös hyödyntää Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2024/795 ([21]) perustettua Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälinettä tukemalla sen avulla digitaaliteknologioiden, puhtaiden ja resurssitehokkaiden teknologioiden ja bioteknologioiden kriittisten teknologioiden kehittämistä tai valmistusta sekä korjaamalla näiden alojen työvoimapulaa ja osaamisvajetta.

(26) Niiden taloudellisten ja sosiaalisten haasteiden lisäksi, joihin elpymis- ja palautumissuunnitelmalla ja muilla unionin varoilla vastataan, Saksalla on useita lisähaasteita, jotka liittyvät ammattitaitoisten työntekijöiden suuren pulan paikkaamiseen, digitalisaatioon ja vihreään siirtymään. Myös lisäinvestoinnit vihreään ja digitaaliseen siirtymään auttaisivat kaventamaan investointien ja säästöjen välistä aukkoa.

(27) Kasvua ja investointeja sekä vihreää ja digitaalista siirtymää jarruttaa puute ammattitaitoisesta työvoimasta. Noin puolella saksalaisista yrityksistä on vaikeuksia täyttää avoimet työpaikat edes pitkällä aikavälillä. Vaarana on, että osaamisvaje pahentuu entisestään erityisesti muita heikommassa asemassa olevien ryhmien koulutustulosten heikkenemisen, koulunkäynnin keskeyttäjien merkittävän määrän ja heikkojen digitaalisten perustaitojen vuoksi. OECD:n kansainvälisen oppimistulosten arviointiohjelman mukaan opinnoissa alisuoriutuneiden osuus on viime vuosikymmenen aikana lähes kaksinkertaistunut: Saksassa noin kolme kymmenestä nuoresta opiskelijasta ei ole saavuttanut matematiikan vähimmäistasoa ja joka neljäs ei ole saavuttanut lukutaidon ja luonnontieteiden vähimmäistasoa. Sosioekonomisen aseman ja maahanmuuttajataustan vaikutus koulutustuloksiin on kasvanut entisestään. Lisäksi koulunkäynnin keskeyttäneiden osuus on Saksassa yksi unionin suurimmista ja ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä on erityisen suuri. Askel oikeaan suuntaan on liittovaltion ja osavaltioiden uusi kymmenen vuoden ohjelma "*Startchancen*", joka on kohdistettu pääasiassa muita heikommassa asemassa oleville oppilaille, mutta se kattaa enimmillään 10 prosenttia Saksan kouluista. Tehokkaan oppimisen ja inkluusion kannalta ratkaisevassa asemassa on saksan kielen taito. Siksi kielitaidon tehostettu tukeminen tärkeää erityisesti opiskelijoille, joiden kotona puhutaan muuta kuin saksaa. Vuonna 2023 Saksassa 52,2 prosentilla aikuisista oli vähintään digitaaliset perustaidot, mikä on alle unionin 55,6 prosentin keskiarvon. Erityisesti nuoret ovat jääneet jälkeen. Perustaitojen opetusta ja

([20]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/795, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen (STEP-kehysväline) perustamisesta ja direktiivin 2003/87/EY sekä asetusten (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 ja (EU) 2021/241 muuttamisesta (EUVL L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

matalasti koulutettujen ja vaikeasti työllistyvien maahanmuuttajataustaisten henkilöiden täydennyskoulutusta on parannettava, jotta voidaan paikata työvoimapulaa erityisesti terveydenhuollossa ja pitkäaikaishoidossa, rakennusalalla, käsiteollisuudessa ja palveluissa. Ammattitaitoon liittyviä tuloksia voitaisiin parantaa tehostamalla työnantajien ja koulutuslaitosten välistä yhteistyötä sekä sektorien sisällä että niiden välillä ja tukeutumalla edelleen modulaarisiin/lyhytkestoisiin koulutuksiin. Avainasemassa ammattitaitoisten työntekijöiden suuren pulan paikkaamisessa ovat lisätoimet koulutustulosten parantamiseksi erityisesti muita heikommassa asemassa olevien ryhmien osalta ja digitaalisten taitojen parantaminen.

(28) Vaikka Saksa on pyrkinyt parantamaan julkisten palvelujen digitalisointia, täytäntöönpano on edelleen hidasta erityisesti yhtenäisten, täysin digitaalisten palvelujen käyttöönotossa kunnissa ja osavaltioissa (*Länder*). Saksa ei saavuttanut tavoitettaan digitalisoida kaikki hallinnolliset palvelut yleisöä ja yrityksiä varten kansalliseen lakisääteiseen määräaikaan mennessä (vuoden 2022 loppu, verkkopalvelujen saatavuutta koskeva laki (*Onlinezugangsgesetz*)). Kansallinen sääntelyvalvontaneuvosto (*Normenkontrollrat*) katsoo, että verkkopalvelujen saatavuutta koskevan lain täytäntöönpano on riittämätöntä, ja on määritellyt ennakoidun työvoimapulan keskeiseksi riskiksi, jos digitalisaatio ei tuota tehokkuushyötyjä. Viimeaikaisesta edistymisestä huolimatta koordinointi ja yhteistyö kaikilla hallinnon tasoilla on riittämätöntä, ja vaikuttaa siltä, että digitalisoitujen prosessien toteuttamiseen on sitouduttu heikosti. Komission sähköisen hallinnon vertailuarvo osoittaa, että Saksa ei edisty riittävästi myöskään hallintonsa taustatoimintojen digitalisoinnissa, joka ei kuulu verkkopalvelujen saatavuutta koskevan lain soveltamisalaan. Digitaalisen julkishallinnon keskeinen edellytys on Saksan elpymis- ja palautumissuunnitelman ensimmäisten vaiheiden lisäksi yli 11 000 rekisterin nykyaikaistaminen ja yhdistäminen. Tähän mennessä siinä on kuitenkin edistytty vain vähän, ja digitaalisiin julkishallinnon toimenpiteisiin osoitettuja varoja on vähennetty.

(29) Saksa on edistynyt hyvin valokuitulaajakaistayhteyksien käyttöönotossa, mutta maan yleinen valokuitukattavuus (29,8 %) on edelleen unionin toiseksi heikoin. Valokuituyhteyksien (kattavuus 25,6 % kotitalouksista) ja erittäin suuren kapasiteetin verkkoyhteyksien (37,6 %) puute on erityisen suuri maaseutualueilla. Kattavuusvajeet vaikuttavat kielteisesti kilpailukykyyn ja jarruttavat tuottavuuden kasvua erityisesti pk-yrityksissä. Valokuitukattavuuden lisäämisen vauhdittamiseksi on ratkaisevan tärkeää parantaa verkon käyttöönoton perusedellytyksiä esimerkiksi lisäämällä julkisen sektorin suunnittelu- ja täytäntöönpanovalmiuksia. Verkkokattavuuden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös lupien hakemiseen ja myöntämiseen liittyvien hallinnollisten menettelyjen parantamista ja vaihtoehtoisten, nopeammin toteutettavien asennusmenetelmien standardointia. Saksan gigabittistrategian toteutuksen jatkaminen voisi korjata nämä ongelmat ja tuoda mukanaan lisäparannuksia. Julkisen vallan toimien suunnitteluun voitaisiin kuitenkin kiinnittää huomiota tavalla, joka ei syrjäytä kaupallisia investointeja, esimerkiksi lisäämällä niukkojen teknisten resurssien kysyntää.

(30) Ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää lisätoimia liikenteen alakohtaisessa hiilestä irtautumisessa. Liikennealalla vuotuisia kansallisia alakohtaisia päästötavoitteita ei ole saavutettu niiden asettamisen jälkeen, ei myöskään vuonna 2023. Lisäksi maantieliikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentäminen auttaisi Saksaa merkittävästi saavuttamaan taakanjakotavoitteensa, jonka mukaan päästöjä olisi vähennettävä 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2005 tasoon. Liikennealan energian loppukulutus kasvoi 6,3 prosenttia vuonna 2023. Julkisen liikenteen kysyntää voitaisiin edistää ja maanteiden ruuhkia helpottaa parantamalla rautatieliikenteen luotettavuutta ja laatua sekä paikkaamalla investointivajeita ja korjausten viivästyksiä erityisesti rahtiliikenteessä. Riittävän kapasiteetin luominen rataverkolle uutta liikennettä varten edellyttää huomattavia investointeja.

(31) Koska euroalueen jäsenvaltioiden taloudet ovat tiiviisti yhteydessä toisiinsa ja koska ne myötävaikuttavat yhdessä talous- ja rahaliiton toimintaan, neuvosto suositti vuonna 2024, että euroalueen jäsenvaltiot toteuttavat – myös elpymis- ja palautumissuunnitelmiensa kautta – toimia euroaluetta koskevan vuoden 2024 suosituksen toteuttamiseksi. Suositukset 1, 2 ja 3 auttavat Saksaa panemaan täytäntöön euroaluetta koskevassa vuoden 2024 suosituksessa vahvistetut ensimmäisen, toisen, kolmannen ja neljännen suosituksen.

(32) Komission suorittama perusteellinen tarkastelu ja epätasapainojen olemassaoloa koskevat komission päätelmät huomioon ottaen asetuksen (EU) N:o 1176/2011 6 artiklan nojalla annettu suositus ilmenee jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1. Suosituksessa 1 tarkoitetuilla toimenpiteillä autetaan korjaamaan haavoittuvuuksia, jotka liittyvät jatkuvasti suureen vaihtotaseen ylijäämään. Suositukset 2, 3 ja 4 edistävät suosituksen 1 noudattamista siltä osin kuin on kyse investointien lisäämisestä. Suosituksessa 1 tarkoitetuilla toimenpiteillä myötävaikutetaan sekä epätasapainojen korjaamiseen että euroaluetta koskevassa vuoden 2024 suosituksessa esitettyjen suositusten täytäntöönpanoon johdanto-osan 31 kappaleen mukaisesti,

SUOSITTAA, että Saksa toteuttaa vuosina 2024 ja 2025 toimia, joilla se

1. toimittaa keskipitkän aikavälin finanssipoliittis-rakenteellisen suunnitelman oikeaan aikaan; uudistetun vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia noudattaen rajoittaa nettomenojen ([22]) kasvun vuonna 2025 tasolle, jolla muun muassa julkinen velka saadaan uskottavasti lasku-uralle keskipitkällä aikavälillä ja jolla julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen saadaan supistettua alle perussopimuksessa asetetun 3 prosentin viitearvon; lisää julkisia investointeja ja poistaa yksityisten investointien esteitä kilpailukyvyn parantamiseksi; lisää julkisen talouden liikkumavaraa tuottavaan varojen käyttöön muun muassa uudistamalla ensimmäisen pilarin eläketurvan rahoituspuolta; parantaa veroyhdistelmää osallistavamman kasvun ja kestävän kilpailukyvyn edistämiseksi, muun muassa vähentämällä kannustimia lisätä työtunteja erityisesti kotitalouden toisten palkansaajien osalta;

2. nopeuttaa merkittävästi elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanoa, mukaan lukien REPowerEU-luku sen hyväksymisen jälkeen, varmistamalla uudistusten ja investointien saattaminen päätökseen viimeistään elokuussa 2026 ja vauhdittamalla koheesiopolitiikan ohjelmien täytäntöönpanoa muun muassa osoittamalla riittävät resurssit elpymis- ja palautumissuunnitelman ja koheesiopolitiikan ohjelmien hallinnointiin; jatkaa koheesiopolitiikan ohjelmien väliarvioinnin yhteydessä keskittymistä sovittuihin toimintalinjoihin ottaen samalla huomioon Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälinettä koskevan aloitteen tarjoamat mahdollisuudet kilpailukyvyn parantamiseen;

3. puuttuu ammattitaitoisten työntekijöiden pulaan etenkin vahvistamalla perustaitoja ja digitaalisia taitoja ja parantamalla koulutustuloksia, myös tehostamalla kohdennettua tukea muita heikommassa asemassa oleville ryhmille; nopeuttaa julkishallinnon digitalisointia muun muassa lisäämällä digitaalisten julkisten palvelujen maantieteellistä kattavuutta; tehostaa edelleen erittäin suuren kapasiteetin digitaalisten viestintäverkkojen käyttöönottoa muun muassa helpottamalla tarvittavien yksityisten investointihankkeiden toteuttamista ja ottamalla tarvittaessa käyttöön julkisia resursseja;

4. vauhdittaa liikennealan hiilestä irtautumista muun muassa parantamalla rautatieverkkoa.

Tehty Luxemburgissa 21 päivänä lokakuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

NAGY I.

([22]) Asetuksen (EU) 2024/1263 2 artiklan 2 alakohdan mukaan ”nettomenoilla” tarkoitetaan julkisia menoja ilman korkomenoja, harkinnanvaraisia tulopuolen toimenpiteitä, unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka katetaan täysin unionin rahastoista saatavilla tuloilla, unionin rahoituksen piiriin kuuluvien ohjelmien yhteisrahoituksesta johtuvia kansallisia menoja sekä työttömyysetuusmenojen suhdanteesta johtuvia osatekijöitä sekä kertaluontoisia ja muita väliaikaisia toimenpiteitä.